

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna šte. 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko**Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglašom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.**Rokopisi se ne vračajo**

II. LETO

Murska Sobotica, 2. aprila 1933.

ŠTEV. 14

Evropski položaj in Mala antanta.

G. Macdonald in g. Mussolini sta na zadnjem sestanku v Rimu izrazila željo, da naj se osnuje odbor štirih velesil: Anglije, Francije, Italije in Nemčije, ki bi reševal različna sporna vprašanja med evropskimi državami. Zastopniki velesil so se s tem zatekli k staremu diplomatskemu postopanju iz predvojnih časov, ko so na ta način pri zeleni mizi reševali turško vprašanje. Posledica je bila, da tega vprašanja velesile nikdar rešile niso. Kljub vsem konferencam so Turki še nadalje kristijane držali v suženjstvu in jih pobijali. To je trajalo tako dolgo, dokler niso balkanski narodi sami vzeli vajeti usode v lastne roke in svoje brate osvobodili iz suženjstva.

Sedaj so nekatere velesile hotele brez nas odločiti o nas. V tem trenutku se je oglašila Mala antanta in proti takim načrtom odločno protestirala. Kakor je iskrena želja vseh držav Male antante, da bi se vsa nesoglasja in pereča vprašanja na prijateljski način reševala, tako morajo odločno ugovarjati, da bi samo nekatere velesile odločale o drugih državah in o tujih pravicah.

Mali antanti se je sedaj pridružila tudi Poljska. Poljaki so konečno uvideli, da velesile nimajo razumevanja za potrebe in obstoj malih držav, ampak da jim je v glavnem za lastne interese. Zato iščejo zaslombe pri ostalih Slovanih, ki so ravno tako ogroženi po imperijalističnih težnjah prejšnjih naših tlačiteljev. Tako se ustvarja blok držav z 80 milijoni prebivalcev, ki ne bo dopuščal, da bi se z njim postopalo kot s figurami na šahovnici. Ta blok bo zahteval, da se čuje tudi njegov glas in da tudi sam soddločuje v evropski politiki.

Možati nastop Male antante je že rodil uspeh. Notranja moč posameznih držav, složna in odločna obramba pa bo s pomočjo Francije žela še večje uspehe, preprečila vse nakane naših neprijateljev in zasigurala mir.

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Na zadnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o banovinskih proračunih. Spricho splošnega gospodarskega položaja, in v skladu z načelom štednje, je ministrski svet vse banovinske proračune znižal. Kar se tiče proračuna dravske banovine, so bile izvršene le nekatere manjše redukcije po predlogu, kakor ga je osvojil banski svet. — V senatu se je pričela v nedeljo splošna proračunska razprava. — Ker so člani vlade zapostavljeni pri proračunski razpravi v parlamentu, je bilo sklenjeno, da se razprava o agrarnem zakonu, za par dni odgodi. — Pri razpravi v senatu je veliko pozornost izval govor slov. senatorja dr. Rožiča, ki je govoril o Nemcih v Jugoslaviji. Dočim so pri nas Nemci gospodje, so Slovenci na Koroškem brezpravni ljudje. V Jugoslaviji je nad 140 gospodarskih in denarnih podjetij, ki so v rokah nemške manjšine. Pri nas imajo 154 osnovnih šol, 38 otroških vrtcev, 6 meščanskih šol, svojo gimnazijo i. t. d. Vsak Nemec mora priznati, da takih ugodnosti ne uživa nobena narodna manjšina v nobeni državi.

Nemčija. Predsednik republike, je na izrecno zahtevo Hitlerja podpisal uredbo, po kateri bodo izpuščeni iz zaporov vsi oni narodni socialisti, ki so se posluževali v politični borbi največjega terorja in se niso strašili niti umorov. — O vzroku, da se Hitler ni udeležil službe božje ob priliki otvoritve državnega zbora, je izšlo uradno poročilo, ki pravi: Katoliški škofje Nemčije so proglasili voditelja in člane Hitlerjeve stranke za odpadnike. Ker ta izjava ni bila preklicana, je bil kancler Hitler prisiljen izostati od katoliške službe božje. — O komunistih je izjavil Hitler sledeče: Delavske množice, ki so jih zavedli komunisti, morajo spet najti svoje mesto v državi, za njihove voditelje pa vlada ne bo poznala nikake milosti. — Zunanje politični program nemške nacionalne vlade vsebuje vzpostavitev miru s pomočjo velikih narodov in ohranitev miru za dolgo časa. — Propagandna deklaracija, ki jo je Hitler podal na seji državnega zbora, je bila prav hladno sprejeta v inozemstvu. Povsod pričakujejo po pomirljivih besedah tudi dejanja. — Vlada je uvedla smrtno kazen za težke politične zločine. Obsojenci pridejo na vešala. — Več prejšnjih socialno-demokratskih ministrov je bilo aretiranih. Obdolženi so velikih poneverb na škodo države.

Avstrija. Zaradi oprostitev članov, socialističnega Schutzbunda, ki so bili otoženi radi nedavnih izgrediv, kjer sta bila ubita dva nacionalna socialisti in en redar, so bili hudi dijaški izgredi na dunajskih visokih šolah. — Položaj v državi se je izredno poostril. Ker je vlada sklenila znatno znižati prejemke železničarjev, se je bati, da bo izbruhnila železničarska stavka v vsej državi. Vršil se pa tudi propaganda, da bi se stavki železničarjev pridružile tudi druge delavske organizacije.

Poljska. Da se reši država gospodarske krize z lastno močjo, je vlada v zadnjem času olajšala finančna bremena in dovolila industriji in kmetijstvu razne druge olajšave. Ker so bili industriji znižane cene sirovin, se je doseglo znižanje cen industrijskim proizvodom. Vlada bo skušala znižati število brezposelnih. Predvideni so dalje ukrepi glede železniških tarif, ukrepi o znižanju državnega in občinskih proračunov, ki naj se prilagode stopnji dohodkov. — Zunanji minister Beck bo v bližnjih dneh odpotoval v Beograd.

Italija. Štirinajsto obletnico ustanovitve fašističnih bojnih organizacij so proslavili po vsej Italiji z velikimi paradami in manifestacijami. Velike proslave so se vršile tudi v Julijski Krajini, kjer je, spricho silne agitacije in stroge kontrole fašističnih organizacij, bila udeležba ljudstva velika.

Bolgarija. Stojimo pred usodnim preokretom v bolgarsko-jugoslovanskih odnosih. Ministrski predsednik Mušanov je potoval iz Ženeve do Beograda skupaj z jugoslov. zunanjim ministrom dr. Jevtičem ter sta imela pri tej priliki važne politične razgovore. Mušanov je pri tej priliki naglasil, da goji Bolgarija iskreno željo za čim tesnejše zblizanje z Jugoslavijo. Tudi dr. Jevtič je zastopal enako stališče, naglasil pa je, da je predpogoj iskrenega prijateljstva ukinitve delovanja makedonstvujuših. Mušanov je izjavil, da bo bolgarska vlada storila vse, da se makedonstvujušim prepreči vsak napad na jugoslovensko ozemlje.

Kitajska. Boji med Kitajci in Japonci se nadaljujejo. Prednje straže japonske konjenice so se pojavile v okolici Pekinga. Japonska konjenica skuša razorožiti kitajske čete in preprečiti razstrelitev mostov, da bi mogla japonska vojska naglo napredovati.

Vljudno prosimo vse cenj. naročnike, katerim smo zadnjič in danes priložili poštne položnice, da plačajo naročnino — v kolikor še ista ni poravnana — za lansko leto, (dolga je bil naveden na prej priloženih položnicah) obenem z naročnino za prvo četrtletje 1933.

Izpremembe v občinskih odborih.

Z odlokom kr. banske uprave so se izvršile v občinskih odborih v srezu Dol. Lendava naslednje izpremembe: *Srednja Bistrica*: razrešen je odbornik Horvat Martin, imenovan pa je Tratnjek Jožef; *Ivanci*: razrešena sta Gabor Pavel in Nežič Štefan, imenovana pa Pucko Jožef in Žižek Ivan; *Lipovci*: razrešeni so Forjan Andrej, Rebrica Mihael, Forjan Ivan, Barbarič Martin, imenovani pa so Pucko Štefan, Jakob Štefan, Erjavac Štefan, Tratnjek Štefan.

Požari

V soboto zvečer je pri pregledovanju raznih zdraviliških objektov v Radencihi sluga opazil na dveh mestih v gospodarskem poslopju ogenj, ki je bil očitno namenoma podtaknjen. Ker sam ni mogel pogasiti, je obvestil upravo, ta pa je na pomoč pozvala gasilce, ki so prihiteli iz raznih krajev. Pri požaru so poleg domačih prav požrtvovalno sodelovali zlasti gasilci iz Radgone in Ljutomera. Gospodarsko poslopje je zgorelo do tal, uničeno je bilo tudi skladišče pivovarne Union. Škoda znaša nad pol milijona Din, je pa večinoma krita z zavarovalnino.

Okrog Sv. Benedikta nastajajo še vedno novi požari. Dne 6. marca je zgorel kozolec slame posestnika in gostilničarja Zrinskija v Ivanovcih. Šreča je bila, da je deževalo, sicer bi se požar razširil na bližnja gospodarska poslopja. Ker pa posestnik Zrinski ničesar ni imel zavarovanega, je dne 23. marca dal zavarovati svoja poslopja iz strahu pred zločinsko roko. Ali zločinska roka ga je prehitela. Še isti večer, kmalu po sedmi uri, so sosedje opazili, da se iz Zrinskijevega škednja dvigajo močni plameni, ki so kmalu zajeli ves škedenj, svinjake in drvarnico. Tudi na živinski hlev so segali že plameni in le veliki požrtvovalnosti ljudstva, ki je hipoma pribеžalo na kraj nesreče, se je zahvaliti, da tudi tega ni uničil požar. Na gašenje škednja ni bilo moč niti misliti, ker je v tem času divjal hud vihar, ki je gnal plamen zdaj na to, zdaj na ono stran. Ogenj

so pogasili šele po polnoči. Škoda je velika. Zgorel je popolnoma novi škedenj, svinjaki, dve svinji, slama, ki so jo darovali dobri ljudje v zadnjem času Zrinskiju, zadnja zaloga krme, gosp. orodje in velika množina drv. Težko je dognati, kako je nastal požar. Najbrž ga je zanetila zločinska roka.

Dne 26. marca je okrog polnoči izbruhnil požar v gospodarskem poslopju posestnika Podlessek Karola v Sebeborcih. Žrtev plamena je postala velika količina krme in gospodarsko orodje. Povzročena škoda znaša okrog 10.000 Din in je delno krita z zavarovalnico. — Istega dne je začelo goreti tudi pri posestniku Barbarič Ludviku v isti vasi. Zgorela je velika oslica slame.

Številni požari v zadnjih šestih tednih da mnogo razmišljanja in tuk. prebivalstvo se strahom poda k počitku, ali pa vso noč straži okrog svojega doma. Ne samo splošna gospodarska kriza, ampak tudi pogosti požari povečujejo obupanost tukajšnjega prebivalstva.

Vabilo

na VIII. redno skupščino gasilske župe Martjanske

katera se vrši dne 9. aprila 1933 v gostilni Vezer v Martjancih ob 1. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitane zapisnika VII. redne skupščine in odobritev; 2. Poročilo načelnika, tajnika in blagajnika; 3. Poročilo računpregledovalcev; 4. Volitev dveh delegatov za zvezno skupščino; 5. Določitev krajev delnih župnih vaj; 6. Slučajnosti.

Po čl. 9. Vsako v župi združeno gasilno društvo ima na župni skupščini toliko odposlancev, kolikokrat ima po 20 rednih članov v društvu. Odlomki pod 10 se ne vpoštevajo, odlomki nad 10 štejejo za 20.

Ker imamo na dnevnem redu zelo važne stvari za odpraviti, se prosimo polnoštevilna in točna udeležba.

S tovariškimi pozdravi:

VEZER GEZA I. r. CELEC ŠTEFAN I. r.
t. č. župni načelnik. t. č. župni tajnik.

Murska Sobota

— **Smrt.** V soboto v jutranjih urah je nenadoma preminul g. dr. Kolarš Franc, banovinski zdravnik v Beltincih. N. v m. p. l.

— **Zahvala.** Stanovalcem grada, ki so poklonili večji znesek našemu društvu, mesto venca na grob blagopokojni ge Justinovi, se najiskrejeje zahvaljujemo. — Kolo Jugosl. sester.

— **Osebnost.** Dolžnosti komandanta mesta je prevzel tukajšnji graničarski kapetan I. kl. g. Vladimir Janicejevič.

— **Še se vračajo . . .** V prejšnji številki našega lista smo pisali o krutem udarcu, ki je zadel našega rojaka Korošec Ivana, katerega so po 25 letih napornega dela, vsega bolehnega izgnali iz Nemčije. Pred dnevi pa sta prišla še sinova Štefan in Ivan. Brez sredstev in odgonskim potem so jih poslali za svojimi stariši v Velike Dolence.

— **„Voda“** je naslov najnovejši slovenski komediji, ki je povsod žela uspehe. Naš agilni dram. odsek jo vprizori v soboto dne 1. aprila ob 20.30 uri in v nedeljo dne 2. aprila ob 15. uri. Cene prostorov so običajne. Predprodaja vstopnic je v trgovini Háhn! Zasedba ulog nam jamči za dober uspeh.

— **Pasja steklina.** Baš se je hotel ukiniti pasji zapor, ko se je pred dnevi zopet pojavil stekel pes. Posrečilo se je, da so ga takoj ujeli in ustrelili. Kljub temu pa je obgriznil nekaj psov, ki so že romali k konjaču.

— **Nesreče.** Kumin Katarina, kuharska vajenka pri g. Benku je nesla pisker vrele vode v klet. Pri tem je padla in krop se ji je razlil po nogah in rokah. Dobila je težke opekline. — **Mesarski pomočnik** Jagodič je padel tako nesrečno po stopnicah, da si je zlomil ključnico. — V bolnico so pripeljali učenca osnovne šole Dolanič Stanislava iz Logarovci. Med potoma iz šole, ga je nek učenec tako nerodno sunil, da si je pri padcu nalomil roko.

— **V mesecu marcu so umrli v bolnici:** Poročnik Terezija dainarica iz Ivanjci; Balažič Ivanka, hči posestnika iz Beltinci; Slavič Anton delavec iz Orehovci in Čor Karol, sin posestnika iz Otovci. N. v m. p.

Dolnja Lendava

— **Premestitev.** Naše mesto je zapustil pred tednom g. poručnik Pušelja. G. Pušelja je bil dolga leta v Lendavi, ki jo je prav zljubil in si tukaj pridobil mnogo prijateljev. Na novem mestu v Mariboru mu želimo obilo uspehov. — Vrnili se je na tukajšnje sodišče g. sodnik Cepuder Alfonz, ki je bil na službovanju v Dalmaciji. Tako imamo sedaj v Lendavi zopet štiri sodnike, kakor je to bilo prej.

— **Občni zbor.** Kolo jugoslovenskih sester je imelo preteklo nedeljo svoj redni letni občni zbor, kjer je uprava položila račun o svojem delovanju, ki je bilo precej plodovito. Izvoljena je bila za tekoče poslovno leto ponovno ista uprava.

— **„Važnejša dela in nabave.“** Ta dopis objavljen v zadnji številki „Murske Krajine“ se nanaša na sreski cestni odbor v Dolnji Lendavi, kar iz samega dopisa ni dovolj jasno razvidno.

— **Javna dela.** Javna dela iz sredstev za pomožno akcijo, ki jih je dala banovina za lendavski srez, se bodo sedaj pričela. Dela bo vodil cestni odbor. Kot prvi obrok je prispelo na sres. načelstvo 30 tisoč dinarjev. Najprej pride na vrsto občinska cesta od banov. ceste skozi Lipovce—Gančane, čez Lendavo na Bogojino. Zaposlili se bodo delavci iz okoliških občin. Kmalu se bo delo pričelo tudi na drugih cestah. V izakovcih se bodo izvršila neka dela na Muri, za katera se je zavzela krajevna organizacija JRKD.

— **Potujoča razstava in šola** bo prišla v Doljno Lendavo z 24 vagoni 7. julija 1933. Razstava bo trajala ves dan.

— **Vzorna gnojilščica.** Cement za vzorna gnojilščica po znižani ceni bo poslala banska uprava meseca aprila. Cement bo prejelo 30 prosilcev v srezu, ki so za ureditev vzornih gnojilšč prosili že lani in so se zavezala urediti ista po predpisanem načrtu.

— **Tečaj.** Enodnevni tečaj za oskrbovanje sadnega drevja se bo vršil dne 3. aprila v Beltincih in 4. aprila v Dobrovniku.

— **Dva dogodka z meje.** Na meji se večkrat zgode kakšni dogodki, ki so včasih prav žalostni, kakor je naj-

novejši slučaj mladeniča Režonje. Naši ljudje ne morejo opustiti nevarnega posla tihotapstva. Sedaj najbolj tihotapijo tobak iz Madžarske. Pred dnevi je v mraku prestopila našo mejo grupa 8 ljudi. Na poziv graničarja, se seveda ni ustavil noben. V veliki naglici pa so trije zgubili klobuke. Lendavski orožniki pa so se takoj podali na delo in se je posrečilo najti tihotapce v Brezovici in Gomilici. Zanimivo pa je, da je te tihotapce zalagal z madžarskimi pengóji V. D. iz Beltincev. Seveda bo temu sledila prav stroga kazen. — Ftičar Štefan iz Kapce je leta 1922 izvršil več tatvin, radi tega je pobegnil na Madžarsko. Orožniki so stalno pazili, če bi se Ftičar pojavil doma, toda ni ga bilo. Pred dnevi je pa orožniška patrulja srečala moža, ki se je zdel naredniku g. Ipavcu znan. G. Ipavec je lepo nagovoril Ftičarja: no Pišta, sedaj pa kar z nami! Ftičar se je seveda zelo začudil, da je takoj po prestopu meje padel v roke orožnikom. Predan je bil sodišču.

Rogaševci

— **Materinski dan.** Na Marijin praznik, 25. marca so priredili učenci iz Serdice v tuk. šoli „Materinski dan“. Šol. soba je bila nabito polna občinstva. Prireditelj se je otvorila z primernim govorom o materi, katerega je imela gđc. Štiblerjeva, učit. iz Serdice. Nato so se vrstili nastopi učencev, ki so bili tako ljubki in podani z tako dovršenostjo, da jih je nemogoče popisati. Iz odra je vela sama otroška ljubezen do mamic. Ginenjen je bil nastop deklice, ki opisuje svojo mamico. Pri prizoru „Sirota“, kjer so deklice rajale in pele „Vigred“ se je orosilo sleherno oko. Ljubka je bila tudi 2 dejanka „Snegulčica“ in igra „Dva računa“. Za ves ta užitek, ki smo ga imeli pri gledanju svojih „ljubljenčkov“ smo dolžni hvale priljubljeni gđc. Štiblerjevi, ki je vso prireditev vodila. Vsled tega se ji za ves nesebičen trud, ki ga je imela z našimi malčki zahvaljujemo. — Hvala ležne mamic.

— **Ljudska hranilnica in posojilnica v Rogoševcih** je imela dne 26. marca svoj III. redni občni zbor. Iz poročila načelstva smo razvidili, da posojilnica v letu 1932 še ni občutila

Jan M. Prebujenje.

(Nadaljevanje.)

Soba je bila nizka, a dosti prostorna. Kričeče barve svetih podob, ki so visele po stenah, so se umirile ob spokojnih zavesah, ki so puščale le dremavo svetlobo v sobo. Bilo je hladno in prijetno. Žarki avgustovega solnca so se zapletli v vrhovih košatih dreves pred okni . . .

Ves začuden je obstal Damjan pri vratih in se zazrl k mizi, okrog katere so bile številne osebe. Nobenega ni poznal. Tako malega in uboge se še Damjan ni nikdar počutil, in če mu ne bi Anka, ki je stala za njim, zašepetala naj gre bliže, se ne bi zganiil z mesta. Čakal bi vse dotlej, dokler mu ne bi kdo zaklical, naj gre odkoder je prišel.

Sunkoma se je pognal k mizi.

„Nekaj sorodstva, se je danes zbralo ob tej priliki. Starejša sestra, brat, stric, teta, mati . . .“ Damjan je zdrsel s pogledom mimo rdečeličnih obrazov; planil preko bledih lic in se ustavil ob bolehnem materinem obrazu. Trudne in ostre poteze so mu vzbujale sočutje.

In ko je Damjan, že sedel z Anko za mizo, zbežan in zasledovan od mučnih slutenj, je tudi že padla očetova beseda, ki je treščila v njega z vso težo slutenega udarca.

„Sedaj mi bo šla zadnja od hiše. Res nam je bila v oporo, odkar nam mati boleha. Prepisat bom moral grunt in hišo. Naj mladi tam nadaljujejo, kjer smo stari nehali. Do jeseni bo že vse urejeno, saj prej se itak ne mislita vzeti . . .“

Vprašujoč pogled je ošinil Damjana, ki se je ves stisnjen naslonil na mizo in se nervozno poigraval s kozarcem. Iz druge strani so vrele besede in se pretrgano zaganjale v njega: Stari je že vse pripravil. Ve za plačo, za službo, pozna Damjana bolj kot njegov šef . . . Za njih je že vse gotovo dejstvo, v okviru domnevanih čuvstev in hladnih računov! A Damjan? Da bi mogel sedaj planiti izza mize, tja k vratom in ven na cesto, v prah ki duši, med pelja kjer vročina izpuhteva iz razžarjenih grud, na prod blatne reke, kjer ni senc ne hlada. Tam bi zakričal in zavriskal od radosti in sproščenosti . . . A kam? Obrazi so se nagibali k njemu, se sklanjali nad čašami in mu napivali.

Vsa tiha in udano mu je sedela Anka ob strani in se ga dotikala s komolcem. In uvidel je Damjan, da bi bil vsak umik zaman. Začel je govoriti o tem, kar so govorili drugi, pritrjeval in kimal je in praznil čašo, ko so mu drugi napijali.

Ponoči se je vračal domov. Na dvorišču se je poslovil od Anke. Sama sta stala ob ograji. Iz sobe je bilo slišati pijanega strica, ki je tolkel po mizi in se s svojo ženo prepiral.

„Lahko noč Anka!“ Damjan ni vedel kedaj je prišel iz dvorišča in zaprl za sabo lesa.

„Damjan“. Anka se je oprijela ograje. Začudeno se je izvilo iz nje: „Nič drugega Damjan?“ Pa se je Damjan sklonil preko ograje, da mu je zdrknil klobuk z glave. Ko mu ga je Anka zopet potisnila nazaj, sta se oba zasmejala.

Ves zaskrbljen se je Damjan vračal proti domu. Nepričakovani dogodki so se ga z vso težo oklepali. Slep za vse je taval po cesti, ki se je vila vsa srebrna skozi mesečno noč . . .

Doma ni zatisnil očesa. Šele proti jutru si je vse bolj ponavljal svoj „ne“ in plahi „da“, ki se mu je spočetka vsiljeval v misel, je utihnil. Padel v ropotarnico spominov, priložil je

še k njemu Anko in zapahnil duri za seboj . . . Leta, ko računi zasenčijo čustva, so nadvladala Damjana.

Zopet je bila nedelja. Zvon je vabil z mogočnim glasom in ljudje so hodili mimo Damjanovega okna v cerkev. Trdo je bilo zapahnjeno. Že v petek je prosil Damjan za svoj vsakoletni dopust in se odpeljal neznan kam. Ko se je po tednih vrnil, je našel na svoji pisalni mizi pismo. Odprl je in bral:

Gospod Lavrič!

Spočetka sem se čudila, da Vas nisem nikjer srečala. Ko ste pa odpotovali, ne da bi imeli besedico za mene, so se razpršili poslednji dvomi. Kakor ste se slabotnega pokazali tiste nedeljo, ko ste bili pri nas, tako je bilo tudi Vaše zadnje dejanje strahopetno in nečastno.

Anica M.

Damjan je zganiil pismo in ga vtaknil v žep. Segel je po spisih, ki so ležali na mizi in se z nasmeškom sklonil nad delom . . .

denarne krize, delovala je nemoteno in celo pridobila 47 novih zadružnikov. Iz računskega zaključka je razvidno, da se je izposodilo v preteklem letu med zadružnike skoraj 80.000 Din. Vloge pa so narasle za 104.000 Din, kar je dokaz, da ima tuk. ljudstvo vkljub denarni zbežanosti, veliko zaupanje do hranilnice. Načelstvo pa je tudi napram svojim vlagateljem nakulturneje postopalo ter vloge, ozir. obresti izplačevalo po njihovi želji. Da je danes hranilnica na tej višini je zasluga vestnega in uglednega načelnika g. Schreiner Andreja, župana v Kramarovicah in podnačelnika g. Luleka, pekarnarja v Rogaševcih. Oba, z ostalimi člani načelstva čuvata zaupan denar z vso previdnostjo in predurnostjo. — **Zadružnik.**

— **Nekaj odgovora.** V zadnji številki „Pohoda“ je nekdo nepremišljeno ošvignil v notici „Kuzma — Čemu čar-daš?“ inteligenco, ki je prisostvovala igri „Utopljenca“ v Gor. Slavečih. Med to inteligenco je bilo tudi nekaj zavednih drž. uradnikov, ki že od osvobojenja sem vcepilajo narodno zavest tuk. ljudstvu. In baš ti inteligenti so zahtevali, da zaigrajo cigani „kolo“, a to pisec ni omenil v svojem članku. Čar-daš pa je plesalo ostalo ljudstvo, kar mu še tak zagrozenec ne more zameriti, ker so se pač ta edini ples priučili že v rani mladosti. Končno pa taki vaški „fudaši“ tudi drugo ne znajo igrati kakor starodavne „hupkaše“. Svetujemo člankarju, ki je najbrže „romar“ in je še-le pred kratkim priromal v ta kraj, da nekoliko preuči tukajšnje razmere in naj miruje, da se ne osmeši. Napetih ljudi, ki silijo s takimi članki v ospredje ne maramo. Sicer pa z takimi netočnimi vesti le škodujemo našim prireditvam.

— **Igra.** V zadnji številki našega lista smo pomotoma priobčili, da priredi Sokolsko društvo igro „Užitkarji“ dne 9. aprila. Vsled tega popravljamo in obveščamo, da bo imenovana igra že v nedeljo 2. aprila. Ker igrajo po večini sami kmečki fantje in dekleta, vabimo predvsem domače ljudstvo, da si pogleda to lepo in poučljivo igro, ki živo predstavlja kmečke razmere.

— **Šah.** Po igri: „Užitkarji“, ki se bo vršila dne 2. aprila, bo ob 6. uri zvečer sestanek vseh tukajšnjih in okoliških šahistov. Na sestanku bo pogovor o prireditvi šah. turnirja in event. ustanovitvi šah. kluba. Vsi šahisti dobrodošli!

Organizacija.

Srez Murska Sobota.

Krajevna organizacija *Prosenjakovci* je imela 19. marca svojo redno letno skupščino, katere se je udeležil tudi naš narodni poslanec gospod *Benko Josip*. Po poročilu predsednika, tajnika in blagajnika je prevzel besedo g. narodni poslanec, ki je v lepih besedah orisal vso težo današnjega gospodarskega življenja in pojasnil, kaj se je vse podvzelo, da se temu stanju odpomore in da naš kmet zopet pride do blagostanja. Organizacija sama je v pretečenem letu zelo lepo napredovala. Narod je bil hvaležen svojemu poslancu za obisk in v prijateljskem pomenku, poln dobrih nasvetov za gospodarski in kulturni napredek Prosenjakovčanov, je ostal poslanec do večera v krogu svojih volilcev.

Isti dan se je vršil ustanovitveni občni zbor krajevne organizacije v Selu. Gospod narodni poslanec *Benko Josip* je zbranimu narodu v lepem govoru razložil potrebo močne orga-

nizacije. Njegovemu bolj poučnemu kot političnemu izvajanju je navzoča množica sledila z velikim zanimanjem in navzoči srezki tajnik ni imel pretežno nalogo, ustanoviti v Selu močno krajevno organizacijo. Šteje 60 članov, samo resnih in veljavnih mož, ki so jamstvo za lep in uspešen razvoj te mlade organizacije.

Legitimacije. Srezko tajništvo je naročilo večje število članskih izkaznic, toda vse krajevne organizacije še niso naročile legitimacije, niti vposlale seznam svojega članstva.

Zato pozivam vse krajevne organizacije, da nemudoma naroče legitimacije in izpolnijo svoje obveznosti tudi glede članarine.

Srezko tajništvo.

Srez Dolnja Lendava.

Legitimacije. Sresko tajništvo ponovno poziva vse krajevne organizacije, ki še niso prejele legitimacije za člane JRKD, da se nemudoma zgledajo v tajništvo, kjer iste lahko dobijo. Vsak član mora imeti legitimacijo in preskrba članstva se mora izvršiti najkasneje tekom meseca aprila. Legitimacije se dvignejo osebno in po nje naj pride predsednik ali pa tajnik kr. organizacije, ki bo dobil obenem razna navodila.

Okrožnica. Te dni bodo prejele kraj. organizacije okrožnico sreskega tajništva. Okrožnica se bavi z vsemi važnejšimi vprašanji, zato naj se o njej razpravlja na odborovih sejah.

Shodi. Preteklo nedeljo se je vršil občni zbor krajevne organizacije v *Radmožancih*. Poročal je član sres. odbora g. župan Šiftar. Zborovalci so z odobravanjem sprejeli poročilo. G. poslanec se je opravičil, ker je bil zadržan v Beogradu radi proračunske razprave. K organizaciji je pristopilo okrog 50 novih članov. — Isti dan bi se moral vršiti občni zbor v *Žitkovcih*. V občini pa obstojata dve struji in sicer že obstoječa organizacija in okrog 50 volilcev, ki se še hočejo organizirati. Ker ni moglo priti do sporazuma, se ni mogel vršiti občni zbor. Z zadevo se bo bavil sreski odbor in jo rešil. Vsekakor je to dokaz, kako se ljudstvo živo interesira za vsedrjavno stranko in njeno organizacijo.

SOKOL

Šalovci. Sokolsko društvo Šalovci priredi dne 9. aprila ob 14. uri strokovno predavanje, obvezno za vsakega člana in članico. Zelo bi nas veselilo, ako bi se udeležili tudi ne člani, da bi malo spoznali in videli naše delo!

V dveh, treh vrstah

V Peru-u v Ameriki je bilo pri neki eksploziji v rudokopih 120 rudarjev zasutih. Posrečilo se je, da so 40 rešili. Vsi drugi so mrtvi.

Radi preganjanja židov v Nemčiji, od strani narodnih socialistov, so židje organizirali po vsej Palestini bojkot proti nemškemu blagu.

Pri posestniku Horvat Jovanu v Starem Bečeju so pri hišni preiskavi našli v koruznjaku 250 tisoč Din. Ker je Horvat dokazal, da je denar njegov, so mu ga oblasti vrnili.

Požar je uničil znamenito cerkev sv. Jakoba v Montrealu (Amerika). Nad 2000 vernikov je bilo baš pri službi božji, ko so plameni objeli stavbo. Pri reševanju je bilo mnogo oseb ranjenih. Požar je bil baje podtaknjen.

Ameriške oblasti so dovolile uvažanje piva in vina. Uvozna carina je zelo visoka.

Pri St. Leandro v Kaliforniji se je zrušilo potno letalo na neko hišo. Pri tem ni bila ubita le posadka letala, ampak tudi 10 stanovalcev hiše.

Francoski letalec Lemoine se je dvignil s svojim letalom 12.800 m. visoko. To je dosedaj največja dosežena višina.

Listnica uredništva.

J. H. D. Lendava. Ker so članki pozno dospeli, bomo objavili članek o „Cepljenju“ v prih. številki!

MLADINI.

Bela mačica.

Ko sta bila brata že daleč, je stopil pred najmlajšega kraljeviča zopet beli možiček in ga vprašal, kam je namenjen. Kraljevič mu je povedal, kako in kaj ter je delil z možičkom svojo malico. Ko sta pojedla sta šla v starčkov grad, spet jima je prišla naproti bela mačica, jima se laskala in postregla z jedjo in pijačo. Sedla je poleg kraljeviča in ko jo je ta pobožal po hrtu, se je ljubeznivo pritisnila k njemu.

Po jedi je skočila mačica na tla in odšla. Vrnila se je pa takoj in prinesla kraljeviču lešnik. Beli možiček mu je rekel, naj lešnik vzame in ne-se domov.

Odpravil se je in ko je prišel domov, sta bila prinesla oba brata tudi že vsak svoj košček prelepega platna. Ko je kralj odprl lešnik, je bilo v njem ječmenovo zrnice in ko je še to prelomil, je bil notri košček platna, ki se je bleščalo kakor svila in je bilo krasno tkano.

Toda oče ni maral še izročiti svojega kraljevstva najmlajšemu sinu, zato je dejal:

„V tretje gre rado; pojdite še enkrat vsi trije v svet in kdor pripelje na dom najlepšo princeso, bo imel kraljestvo.“

Tedaj so odšli bratje od doma in zgodilo se je tako, kakor dvakrat poprej. Ko je najmlajši povedal belu možičku svojo nalogo in sta prišla v grad, je dejal možiček: „Odsekaj mačici vse štiri noge in glavo“. Kraljevič se je branil in je rekel, da ne more ljubi mačici storiti kaj žalega. Možiček mu je le prigovarjal, da naj stori. Kakor mu veleval, da bo vse dobro. Kraljevič je položil mačico na hled in odsekal eno nogo. Tedaj je tako zagrmelo, da se je hiša stresla, kraljevič se pa je neznansko prestrašil. Ko se je zavedel, je videl, da ima mačica namesto tačke človeško nogo; zdaj je vedel, da je tu nekaj začaranega. Tedaj je odsekal naglo še druge noge in glavo in prikazala se je najlepša princesa, kar jih je kdaj videl svet. Tudi beli možiček in vse kar je bilo v gradu še začarano, se je spremenilo. Kraljevič se je poročil z lepo princeso in jo peljal na dom k svojemu očetu. Ta se je zdaj moral vdati in odstopiti sinu svoje kraljestvo, ki ga je sin združil še s kraljestvom svoje neveste. (Konec.)



V nedeljo dne 2. aprila se vrši na igrišču S. K. Mure nogometna prvenstvena tekma med tukajšnjo S. K. Muro in Svobodo iz Maribora. Začetek tekme je ob 15. uri.

KINO

Lastnik G. DITTRICH
v Murski Soboti
Vsi programi 100% zvočni filmi.

VIHARJI STRASTI

V glavnih vlogah:
EMIL JANNINGS in ANNA STEN
Glazba: Friedrich Holländer.
Režija: Robert Siodmak.

Predstave se vršijo:
v NEDELJO,
dne 2. aprila popoldne ob 1/4 uri
in zvečer ob 1/9 uri.

Iščem mesto gospodinje pri boljši, manjši družini. Naslov: HUIJS ANA Lončarovi, pošta Križevci.

KMETIJSTVO

Banovinske nagrade za najlepše in najstarejše bike v srezu M. Sobota o priliki licencovanja so dobili Hohlvedi Jožef iz Fikšinci, Lipič Jožef iz Tešanovec, Bencik Franc iz Moravec, Perš Franc iz Vučje gomile, Kuhar Štefan iz Puconec, Janža Štefan iz Predanovec in Škraban Štefan iz Strukovec. — Čestitamo.

Priznanje in nagrade za vzorne šolske drevesnice sta dobila od Kralj. banske uprave g. Titan Joško šolski vodja v Puconcih in g. Titan Ivan šolski vodja v Kupšincih. Častitamo!

Predanovci. V nedeljo 26. t. m. je bil tu slovesen zaključek gospodinjanskega tečaja, katerega je priredilo tukajšno Selekcijsko društvo. Tečaj je vodila tu že znana in nad vse priljubljena voditeljica gospodinjstev tečajev gospodična Mikuževa. Razstavljena ročna in kuhinjska dela, katere so se učenke v tako kratkem času naučile izdelovati, so vse obiskovalce razstave začudili. Vsi so se glasno in jako pohvalno izražali o uspehu tega tečaja. Prihodnji gospodinjstvi tečaj bo v Moravcih, potem pa, kakor se sliši, v Petanjcih.

Semenski krompir. Sreski kmetijski odbor v M. Soboti razdeli te dni tri vagone, banska uprava pa pol vagona semenskega krompirja — vrste oneidovec. To je beli krompir, ki je priznано najboljši za človeško hrano. Krompir bo razdeljen po 70 Din za 100 kg in sicer dva vagona na žel. postaji v M. Soboti, eden vagon v Puconcih in pol vagona v Šalovcih. Potreba po semenskem krompirju je tu velika, ker tukajšni pridelek radi lanske suše slabotno kali, vrhu tega pa se mora krompir, kakor tudi druga semena, v gotovem razdobju zamenjati, da dobro uspeva.

OTVORITEV NOVE

DROGERIJE V HIŠI G. HARTNERA

Naznanjam poštovanomi občinstvi, da odprem novo drogerijo. Na zalogi je velika izbira vsega drogerijskega blaga in stvari, vse zdravilne specialne potrebščine za človeka in vsakovrstni pripomočki za higieno tela, zobov itd.

Velika zaloga vseh sredstev za domačo potrebo in živino, za konje, govejo živino, svinje in koke; tudi za kmetijstvo, sadjarstvo, vinogradništvo in kletarstvo. Vsa sredstva za pokončavanje škodljivcev.

V kozmetiki bom imel v največji izbiri parfume, pudre, creme, milo (sapune) in vsakovrstne druge potrebščine najboljših znamk po izredno nizkih cenah.

Velika zaloga fotomanufakturnih potrebščin, galanterijskega in gumijastega blaga, mineralne in zdravilne vode, medicinske vina, cognac, liker, rum in razne esence, vsakovrstni čajji ter sto in sto drugih stvari, šterih dosedaj v Murski Soboti ne bilo za dobiti.

To pri nas že jako potrebno trgovino sam ustanovio v interesi javnosti in se upam, da bodem vsaki zahtevi mogel točno zadovoljiti.

Mr. Ph. Andersch Josip
Drogerija „PRI BELEM KRIŽU“
Murska Sobota.

Iz delovanja Zdržbe trgovcev v Murski Soboti.

Odobritev XII. redne skupščine.

Zdržba trgovcev je prejela od Zbornice TOI v Ljubljani dopis šte. 5599 z dne 24. marca 1933 sledeče vsebine:

„Podpisana zbornica potrjuje prejem zapisnika o XII. redni skupščini, ki se je vršila dne 10. marca 1933. in poročilo nadzorstva ter odobruje v smislu § 377 zakona o obrtnih v zvezi s tema poročiloma storjene sklepe skupščine, zlasti tudi razrešnico izglasano blagajniku, odboru in nadzorstvu.“

Prav tako odobrava zbornica v smislu § 377 zakona o obrtnih sklep skupščine, s katerim je prejel proračun Zdržbe za leto 1933, ki izkazuje na dohodkih 64.500 Din in izdatkih Din 64.500.—“

Potrditev konstituiranja uprave Zdržbe.

Zdržba trgovcev je prejela od zbornice za TOI v Ljubljani dopis šte. 5698 z dne 24. marca 1933 sledeče vsebine:

„Podpisana zbornica potrjuje prejem dopisa z dne 20. t. m. šte. 196 glede sklepov seje uprave zdržbe z dne 18. marca t. l.“

Zbornica vzame na znanje izvolitev predsedstva uprave in nadzorstvenega odbora z željo, da bi nova uprava z isto vnemo, požrtvovalnostjo in vztrajnostjo vodila kakor doslej tudi v bodoče posle uprave, v zaščito in prospeh svojega članstva in dobrobiti trgovstva vsega okoliša zdržbe.

Zapisnik

o XII. redni skupščini Zdržbe trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti, ki se je vršil v petek dne 10. marca 1933 v dvorani Sokolskega doma v Murski Soboti ob 1/2 11 uri dopoldan.

Navzoči: Predsednik Čeh Franc, podpredsednika Nemec Janez in Brumen Jožko; odbor: Heimer Arnold, Gašpar Jožef, Cvetič Janez, Hahn Izidor, Benko Josip, Trautman Aleksander, Kuhar Franc, Mesarič Štefan,

Dittrich Gustav, Holcman Štefan in Hahn Pavel; svojo odsotnost je opravičil gosp. Benko Ludvik.

Člani nadzorstva: Šiftar Karol, Golob Ludvik, Benčec Franc, Kohn Samuel in Rehn Janez; ter 306 ostalih navzočih članov. Nadalje gg.

dr. Pless, tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani,

Skale Otmar, sreski podnačelnik in obrtni referent,

Benko Josip, narodni poslanec, Koder Anton, notar in župan velike občine Murska Sobota,

Vezer Geza, predsednik Zdrženja gostilničarjev,

Sukitiš Štefan, predsednik Zdrženja obrtnikov,

Prof. inž. Zobec Ivo, vodja trgov. višjega tečaja,

Baukart in Pušenjak, zastopnika Zdržbe trgovcev Ljutomer,

Ferjan Milan, zastopnik časopisov „Jutro“ in „Murska Krajina.“

Ob 1/2 11. uri otvori predsednik g. Čeh Franc skupščino s poročilom, da ob napovedani uri t. j. ob 1/2 10. uri skupščina ni bila sklepčna, vsled tega odvarja drugo redno skupščino, konstatira sklepčnost ter da je ista bila pravilno sklicana v smislu čl. 13 pravil zdržbe, nakar pozdravi vse navzoče prav posebno pa še gg. dr. Plessa, Skale Otmarja, Benko Josipa, Koder Antona, Vezer Geza, Sukitiš Štefana, prof. inž. Zobeca, Baukarta in Pušenjaka ter Ferjan Milana.

Samostojnih predlogov v smislu čl. 17. združbinih pravil ni bilo vloženih, izven predloga, ki ga je vložil g. Šiftar Štefan iz Puževcev ravnokar, ki je bil torej vložen prepozno, vendar ima v razpravi pod 4. točko dnevnega reda zadevo istega smisla, radi tega 9. točka dnevnega reda odpade.

Pred prehodom na dnevni red predlaga, da pošlje skupščina udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, Ministru trgovine in industrije dr. Šumenkoviču ter banu dr. Drago Marušiču, kar se enoglasno z živahnimi „živijo“ klci odobri.

Besedilo brzojavk:

1.) Kabinetna pisarna Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra Beograd — Zdržba trgovcev za srez Murska Sobota zbrana na letni skupščini si usoja poslati Vašemu Veličanstvu zagotovila

neomajne zvestobe in udanosti. Predsednik Čeh.

2.) Minister trgovine in industrije dr. Šumenkovič Beograd — Zdržba trgovcev za srez Murska Sobota Vam pošilja z glavne skupščine vdane pozdrave s prošnjo za nadaljnjo cenjeno naklonjenost — Predsednik Čeh.

3.) Ban dr. Drago Marušič Ljubljana — Murskosoboško trgovstvo zbrano na glavni skupščini pošilja izkrene pozdrave in zagotovi odličnega spoštovanja — Predsednik Čeh.

Na to sporoči tužno vest, da nam je v teku poslovnega leta kruta smrt pobrala iz naših vrst 2 bivša člana odbora gg. Kardoš Kolomana in Bacz Rudolfa ter člana Erdösy Barnabaša iz Murske Sobotice in go. Železen Ano iz Kruplivnika. Poziva vsled tega vse navzoče, da zakličejo v spomin umrlih trikratni „Slava.“

Poročilo

(poda g. predsednik Čeh Franc.)

Za nami je leto težkih dni, za katerimi se pač ne moremo žalostiti, kajti vsesplošna gospodarska depresija, ki je zajela vek svet, ni prizanesla tudi naši ožji domovini.

Med letom smo sklenili trgovsko pogodbo z Avstrijo, katera nam je kontingent. uvoz naše živine, perutnine in jajc s čim je bilo posebno prizadeto naše gospodarstvo v Prekmurju.

Devizna naredba, uvedba kmečkega moratorija, bančna zavora in omejitve kreditov je pa še obstoječo krizo povečala tako, da je obstoj trgovine in obrta zelo ogrožen.

Uvedba arije za nabavo deviz pri Narodni banki je pa podražila vse predmete tako, da je zastoj trgovine s tem postal še večji.

(Dalje sledi).

Tržne cene

Biki kg od 3—4—450 Din, telice kg od 3—4—5—Din, teleta kg 4 do 5—Din, krave kg od 1.50 2—3. Svinje kg 6.50—7.50—8 Din.

V nadrobni prodaji so cene sledeče: govedina kg. 6—8 Din, svinjetina kg. 10—14 Din, teletina kg. 6—14 Din, moka pšenična ogg. kg. 4—do 4.50 Din, moka II. kg. 3.50—4.—Din, moka V. kg. 3.50 Din, moka ržena kg. 3 do 3.50 Din, kava surova kg. 50—90 Din, kava pražena kg. 56—140 Din, riž kg. 7—14 Din

sladkor kristalni kg. 15.—Din, v glavah kg. 16.—Din, kocke kg. 17.—Din, bučno olje 1 lt. 14 Din, olje olivno 1 lt. 16—24 Din, sol Kreška kg. 2.50 Din, sol morska mleta kg. 2.75, sol živinska kg. 1.40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din, sveče pkt. 9 Din.

Cene deželnim pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 210.—Din, žito 1 q 125.—Din, koruza debela 1 q 100.—Din, koruza čequatine 1 q 110.—Din, oves 1 q 120.—Din, ajda 1 p 170.—Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 D, krompir 1 q 40—55 D, seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 160% 1 q 105, tomažova žindra 18—200% 1 q 145.—Din, Nitrofoskal 1 q 148.—Din, kalijeva sol 42% 1 q 182.—D, apneni prah pri odjemu celega vagona 1 q 18.—Din.

Cement: Trboveljski 1 q 70.—Din, cement splitski 1 q 70.—Din, apno žgano 1 q 36.—Din.

Občina Kruplivnik izda v najem svojo gostilno za dobo treh let od 15. V. 1933. Poslopje je primerno tudi za trgovino in ima lepo stanovanje. Vprašati je pri VARGA FRANCU Kruplivnik, pošta Hodoš.

V knjigarni HAHN v M. Soboti so v zalogi sledeče knjige: Francoski slovar, Francoščina brez učitelja, Nemščina brez učitelja in Nemško-slovenski slovar.

Novopostavljeni mlin na Muri z posetivom vred je na prodaj. Več se poizve v Prekmurjski tiskarni v Murski Soboti.

KMEČKA HRANILNICA in POSOJILNICA r. z. z n. z. v BREZOVCIH

tem potom naznanja, da se vrši letni občni zbor dne 9. aprila 1933 ob 13. uri v posojilniški pisarni v Brezovcih a sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru;
2. Čitanje zadnjega revizijskega poročila;
3. Poročilo načelstva o združnem poslovanju;
4. Poročilo načelstva o računskem zaključku;
5. Poročilo nadzorstva o poslovanju in reviziji;
6. Slučajnosti.

Ako ne bi bilo ob 13. uri zadostno število članov prisotnih, se vrši občni zbor ob 14. uri pri vsakem številu navzočih. Načelstvo.